

Osišče v zelo slabem položaju

HITLER BAJE ODSTOPIL IN DRUGE MOŽNOSTI?

London, Anglija. — Polom fašizma v Italiji in polom nemške vojske v Rusiji je naredil hud porazen utis na vse javno mnenje vseh osiščnih dežel. Kakor huda slana popari občutljive rastline, tako je ta nazijsko-fašistična polomija silno osmodila vsako nadaljnjo inicijativo za nadaljevanje vojne v osiščnih deželah. Italija še životari v tej vojni, toda samo životari. Vojaštvo nima nobene volje več za vojskovanje. I med Nemci samimi se to že opaža. Po porazu pri Orelu se vsa Hitlerjeva vojska umiče. Poveljniki objavljujejo oprostilne izjave za ta umik, toda javnost vse izjave mrzlo sprejema, kar je znak, da se je tudi krvolčni Nemec že naveličal vojne. Zlasti pa seveda zdaj, ko ve, da se bliža dan obratuna in da kazen se bliža.

Iz Nemčije so zadnja dva dni razširjali sledeče vesti: Hitler je baje odstopil. Oblast je zdaj v rokah maršala Keitelja in admirala Doenitza. Goering je nekak posredovalec in isčejo izhoda, ki ga bodo pa med naziji in poveljstvom nem- težko našli.

ZAVEZNIŠKE ZMAGE V EVROPI IN PACIFIKU

Washington, D. C. — Obramba Sicilije v vzhodno severnem kotu se ruši sleherni dan. Nemški oddelki, kolikor jih je še od dveh nemških divizij slabе in kolikor se jih ne bo umaknilo se bodo morali podati prej ali slej. Zavezniški letalci med tem stalno razbijajo italijanska mesta na celini. Badoglieva vlada cincia naprej, ki pa najbrže dolgo ne bo vzdržala. Opozvalci trdijo, da popolna kapitulacija Italije zna priti vsak čas.

Ruska vojska podi Nemci na preko ukrajinskih step. Harkov bo vsak čas obkoljen. Bolj severno pa se bližajo Rusi Bryansk in Smolensku. Kakor zdaj zgleda se bodo Nemci najbrže ustavili na novi črti ob Dnjepru.

Amerikanci so izvojevali na otoku New Georgia v Pacifiku popolno zmago s tem, da so osvojili letalsko bazo in važno, lukovo Munda. Japonec postopno navadila in orožje.

Zavezniške zmage v Evropi dajejo upanje, da bo vojna v Evropi zaključena v prihodnjem letu.

RUSI IN DRUGA FRONTA — NEMCI ISČEJO IZHOD

Moskva, Rusija. — S zavzetjem obširne okolice okrog Orela, so ruske armade izvojevale nad Nemci eno največjih zmag v tej vojni. Nemci so zopet utrpleli velikanski poraz. Nad 125,000 Nemcov je padlo v teh bojih. Nad 20,000 je ujetih in zgube na materialu in orodju so visoke. Rusi se velike važnosti te zmage zavedajo. Ne postavljajo se pa z njim sami ne posebno. Ampak ruski tisk zadnje dni glasno vprašuje: "Kje je druga fronta na zapadu?"

V "Pravdi" piše neki odlični vojaški strokovnjak, da Rusi že nad dve leti zadržujejo, odbijajo in zmagujejo največjo vojaško silo na svetu, ki se je pripravljala več kakor petnajst let na ta udar, da bi zavojevala svet. Članek pravi, bombardiranje nemških mest je nekaj, tudi zmaga v Afriki in zdaj in-

vazija Sicilije je važna. Ampak druga fronta to še daleč ni. Ruska kri še vedno stoji sama proti 180 nemškim divizijam, ki jih Nemci poljubno premikajo na ruski fronti. Če bi kaka druga fronta vsaj kakih 60 divizij potegnila stran, bi bila to velika pomoč. Druga fronta ke-daj pride? v prasujočem članku.

Z drugo fronto so težave. Zavezniški hočejo biti previdni, da kadar jo odpro, da jo bodo vzdržali. Rusi bi jo radi že pred meseci.

(Nadaljevanje na 4. str.)

DA LAHKO PRISTANEJO NA GRAPAVIH MESTIH

KRUTO POSTOPANJE JA-PONCEV Z AMERIŠKIMI UJETNIKI

Washington, D. C. — Med tem, ko Amerikanci skoro kraljevsko ravnajo z vojnimi ujetniki in osobito japonski ujetniki in internirance v Zd. državah uživajo vse dobre te dežele, ravnajo Japonci z ameriškimi ujetniki prav nečloveško. Amerikanice in Angleze imajo natrpane po raznih starih tovarnah, skladisih, kjer jim delajo družbo podgane in druga gola-zzeni, ki raznaša vsakovrstno bolezni. Hrana je pod vsako kritiko. Hranijo jih z rižem po dvakrat na dan, ki je pripravljen po raznih orientalskih načinih, ki je za bele ljudi neužitven. Ujetnikom ne dovolijo ne knjig, ne kakih športnih zabav, kar vsega tega imajo japonski interniranci v tej deželi v izolaciji. Najaštrajejo je na Javi, kjer pretpejajo ujetnike z debelimi vrvmi in jih privezujejo k drevesom. Kakih preiskav glede tega nikomur ne dovolijo. Tako se godi ameriškim ujetnikom v japonskih rokah.

RIM BODO PROGLASILI ZA ODPRTO MESTO

Madrid, Španija. — Maršal Badoglio ima namen razglasiti mesto Rim za odprto mesto. S tem upajo, da bodo Rim ohranili pred nadaljnimi zračnimi napadi.

NAVODOV GRŠKIM IN JUGOSLOVANSKIM GERILCEM

London, Anglija. — Iz zavezniškega stana v Afriki so obvestili potom kratkovalnega radio oddajanja grške in jugoslovanske gerilce, naj se ne prenaglijujo s svojimi napadi na okupatorske sile. Kedaj bo pripraven čas za tak udar, bodo točno obveščeni od zavezniških.

Sydney, Avstralija. — Radio postaja iz Tokio je objavila vest, da je padel v boju poveljnik Duteji Muroi, ki je bil velik priatelj in sodelavec pokojnega admiralja Yamamoto, ki je bil tudi ubit v južnem Pacifiku.

BRAZILJSKI PARNIK TORPEDIRAN

Rio de Janeiro, Brazilija. — Brazilski parnik Bage je bil pred par dnevi torpediran blizu obrežja Segirpe provincije. Od 129 potnikov, ki so se nahajali na krovu, se pogreša 41 oseb ter 37 oseb od parniškega osobja.

KRIŽEM SVETA

Palermo, Sicilija. — Kardinal Luigi Lavitrano je dal ameriškemu generalu George Pattonu zagotovilo, da katoliška cerkev v Siciliji bo sodelovala s zavezniškimi oblastmi. Drugi cerkveni krogi so tudi vidno zadovoljnejši s zavezniški, kakor preje s fašistovsko oblastjo.

Chicago, Ill. — Šestnajstletni deček Leonard Devine, je v petek plezel na električni drog pred Devinovim stanovanjem na 21st Place. Ko je došpel do žice je prišel nekako v stik z živo električno žico, ki ga je ubila. Razposajena mladina se v teh počitniških mesecih pač ne ve kam dati, pa poskuša vse in tako pridejo taki slučaji.

Madrid, Španija. — Španska "Plava Legija", ki se nahaja s Hitlerjevimi hordami na ruski fronti se poroča, da je dolej zgubila 2,133 mož v bojih z Rusi. General Franko je torej Hitlerju vrnil naklonjenost s špansko krvjo. Zato sodelovanje se bo Franco še najbrže brido kesal.

London, Anglija. — Do konca meseca junija letos, pravi poročilo angleške admiralitete, da po začetku vojne, so zavezniški potopili osiščnim silam 9,045,683 tonov ladij. Inkar je glavno letos so zavezniški skoropopolnom paralizirali delovanje nemških submarinov.

Ajmer, Indija. — Silno izredno deževje, ki nadaljuje že več tednov v tropičnem panju Indije je v Rajputana provinciji povzročilo obsežne poplavne. Poročilo omenja, da je doslej utonilo v poplavah več, kakor 6,000 ljudi.

Sydney, Avstralija. — Radio postaja iz Tokio je objavila vest, da je padel v boju poveljnik Duteji Muroi, ki je bil velik priatelj in sodelavec pokojnega admiralja Yamamoto, ki je bil tudi ubit v južnem Pacifiku.

Washington, D. C. — Vladni odbor za prehrano poroča, da postaja proizvodnja mleka bolj in bolj pičla. Kakor je preobležena z drugim prometom. Vse to so vzroki, da žganja in likerjev prihaja manj na trg in ga bo bodoče mesece še manj.

NEMŠKA PROPAGANDA NEPRESTANO NA DELU MED ZAVEZNIKI

London, Anglija. — Švedska prestolnica Stockholm in turška prestolnica Ankara sta dve kovačnici, odkjer izvirajo vse mogoče govorice o zavezniških in osišču. V obeh imajo Nemci svoje agente, ki po navodilih iz Berlinja, kot nevtralni opozovalci razsirajo razne vesti, ki služijo gotovim določenim namenom. Pred dobrim tednom so n. pr. v Stockholmu začeli širiti vesti, da zavezniški dobri otvorili druge fronte na evropskem kontinentu pred jesenjo 1944 ali zgodaj v letu 1945. Enake vesti so začele krožiti tudi v Ankari. Posledice po par dnevnem razsirjanju teh govoric so bile, da je ruski tisk te dni začel javno popraševati, kje je druga fronta in popraševanje po isti se ostri. Propaganda je torej uspela, da so nekateri ruski krogi vsled tega postali nervozni. In baš to je bil namen sovražne propagande. Zavezniški bodo morali postati previdni in paziti, kaj je namen propagande, ki se zanaša med nje.

SEVERNA ITALIJA BOMBARDIRANA

Bern, Švica. — Angleški letalci so v soboto večer izvršili iz svojih baz v Angliji obsežen zračni napad na glavna industrijska mesta v severni Italiji. Mesta Turin, Milan, Genoa in drugi kraji so bili predmet strahovitega bombardiranja. Velik del vojnih tovarnj je v razvalinah. Švicarske meje, ki je oddaljena okrog 40 milij od Milana, so videli ogenj več ur po napadu.

ZGANJA JE ZAČELO PRIMANJKOVAT

Chicago, Ill. — Prodajalci likerjev in žganja imajo že marsikje težave glede dobave istega. Mnoge žganjarne izdelujejo zdaj alkohol, ki se uporablja za razne vojaške name-ne in vsled tega količina proizvodnje žganja pada. Nekaj je kriva tudi transportacija, ki je preobležena z drugim prometom. Vse to so vzroki, da žganja in likerjev prihaja manj na trg in ga bo bodoče mesece še manj.

SLOVENSKA ZEMLJA BO PRIČA HUDIH BOJEV

Zavezniške armade bodo prodirale po italijanskih nižavah in preko Balkana k donavskim nižavam in odtam proti Berlinu. — Dr. Čokova izjava in druge vesti.

Nemci bodo morda zgradili obrambno črto na slovenskem ozemlju

Znani vojaški poročevalec New York Herald Tribune, Major George Elliot, piše v svojem današnjem članku, da bo pomajkanje bencina morda prisililo Nemce, da se drže defenzivne strategije. To bi pomenilo, da bodo prepustili zavezniškom ozemlju, katera je težko braniti, in se utrdili na posebno ugodnih točkah.

Nekatera poročila, ki seveda niso potrjena, pravijo, da Nemci nameravajo braniti v Italiji edinole polotok Istro in staro fronto — na Piavi. Ta stara obrambna linija, nedaleč od bivše italo-avstrijske meje, se je v zadnji vojni dobro izkazala in je Italijanom delala ogromne težave.

Ta obrambna linija bi bila za Nemce jako ugodna in jim je tudi že dobro znana na podlagi starih izkušenj. Največji nedostek te pozicije bi bil, da francoska meja ne bi bila zaščitena in da bi zavezniški dobili v roke zračne baze v Lombardiji. Od tam bi mogli z luhkoto napadati cilje v južni Nemčiji, Avstriji in Čehoslovaški.

O položaju na Hrvaškem

Madrid, Španija. — Italijanske divizije, ki se nahajajo na dalmatinski obali, so se baje začele zbirati v Zari in so zdaj na potu v Reko, ki se nahaja že v nemških rokah. Iz nekega italijanskega virja prihaja zatrdo, da je bodočnost Reke še vedno nesigurna (Reka bi bila tako pripravljena postaja za prevoz italijskih čet v Balkana nazaj v Italijo). Italijanske čete, ki se nahajajo v severni Grčiji, Črni gori, Srbiji in Albaniji, so baje tudi že na potu domov.

Eden od nemških diplomatov v Madridu se je izrazil napram enemu svojemu prijateljev, ki je nevtralec, da so Nemci kljub temu, da je Italija v razsulu, uspeli, da "zaloputno tržišča na Balkan".

Nemci baje nameravajo praviti več obrambnih črt v severni Italiji, katerih zadnja bi sledila Julijskim Alpam.

Rommel se je pojavil na Balkanu

New York Times prinaša te dni članek Anne O'Hare McCormick, ki poroča med drugim, da je Mussoliničev padec povzročil premestitev maršala Rommela na Balkan.

Ta polotok, ki se sosedi Italije, ni bil nikdar popolnoma miren pod italijsko okupacijo. Nemci so zaposlili večji del italijanske armade kot zasedene temeljih, v skladu s svojimi večnim stremljenjem in v okvirju svobodne in demokratične države skupnosti s svojimi brati Jugoslovani.

To bo ustvarilo predpogoje trajnega, dobrega sosedstva med Italijo in Jugoslavijo, kot so ga v preteklem stoletju zamišljali in zagovarjali najbolj.

(Nadaljevanje na 4. str.)

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izdaži vsak torek in petek.

Issued every Tuesday and Friday.

Izdaži in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naselov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago

Published by EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

Naročnina:	\$4.00	\$4.00
Za celo leto	2.09	2.00
Za pol leta	1.25	1.25
Za četrt leta	1.59	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	\$4.50	\$4.50
Za celo leto	2.25	2.25
Za pol leta	1.59	1.50
Za četrt leta	2.25	2.25

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do keda je plačana vaša naročnina. Prva pomeni meseč, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisani so prošeni, da dopise pošljemo vedno malo preje, ker so zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejšnji teden. Za petkovico številko pa najkasneje do sredo jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis uredništva ne vraca.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

NOBENEGA PRIZANASANJA
NISO VREDNI

V bistvu je sedanja globalna vojna, kakor jo nazivajo, ker se pač preliva kri na skoro vseh delih sveta, vojna med demokratičnimi deželami in nazizmom, fašizmom in osvaljalnim japonskim. Za zadnjega še jasne ideološke označbe ni. Japonsko osvajalno politiko prištevajo tudi za neki japonski fašizem, ki se pa po njega okoliščinah razlikuje. Skupno predstavljajo Nemci, Italijani in Japonci in njihne satelite takozvano osišče. Ideologije vseh treh Nemcev, Italijanov in Japoncev se v bistvu in tudi politično med seboj razlikujejo. Toda v tem, da vse tri sile gledajo, oziroma so gledale za zmago nad sedanjim gospodarskim redom in sistemom na svetu, so si enake in podobne. Vse tri sile so nevarnost za široko in praktično ameriško demokracijo in za široki angleški liberalizem. V tem zadnjem ni razlike med tremi silami osišče.

Zdi se nam pa, da je pogreška, kadar delamo razliko med Nemci in naziji v Nemčiji. Ali med Italijani in fašisti. Kakor da je v vsaki omenjeni deželi nekaj dvojnega. Kakor da sta dva kozla v vsaki prizadeti deželi. Enemu se obesa grehe, drugega se oprošča. Neka človečanska mehkošč sicer mehkim usmiljenjem dušam res včasi šepeče, češ, saj vsi Nemci ali pa Italijani niso taki. To sta te Hitler, pa Mussolini je bil tak. Narod pa je druganejši. Well, kaki posamezniki so mogoči drugačnejši. Toda večina nemškega in italijanskega naroda pa je taka, kakoršna sta nazizem in fašizem. Drugače bi za njim ne capljali. Samo razlika je ta, dokler se Italijani niso bali, dokler ni bilo krize so kričali na vsaki italijanski ulici: živio naš duče Mussolini. Ko je pa kriza prišla, je prilezel iz hleva drug kozel, ki pravi: Mussolini je sam zapobil, nikdar nisem bil njegov. Preje mu je pa dvajset let pomagal ropati in pobijati druge. Naj bi bil preje dokler ni prišla za Italijane kritična ura kdo kako znil proti Mussoliniju, Italijani bi ga bili živega raztrgali na kose. Zdaj se pa delajo lepe, samo da bi ji ne zadelo kazen za vsa roparska in toljavjska početja, ki so jih vršili kakor sami satani nad drugimi narodi nad dolgih dvajset let.

Zavezniški so v Afriki z Mussolinijem in Hitlerjem dobro obračunali. Namazali so jih in jim uničili precej enesile. Mussolinija so popolnoma uničili, njegovih Italijanov, ki so ga zvesto podpirali nad dvajset let pa še ne. Ko je prišla nepričakovana invazija Sicilije in do bombardiranja Rima, je nastal v Italiji političen potres. Mussolinija so pognali, najbrže le samo v milostni penzion, če se mu bo kaj hujšega še zgodilo še ni gotovo in se še ne ve, dasi lovor zaslubi najhujšo kazen. Ob političnem potresu v Italiji sta govorila Churchill in Roosevelt in apelirala na italijanski narod in na novo Badoglijevo vlado naj se poda, odpove Nemcem zavezništvo in pomoč in sprejme brezpostojanje predajo. Skoro ves teden so čakali na odgovor, kar je pa nadvse usodno. To čakanje je dalo Nemcem priliko, da so premaknili več deset divizij iz Francije in od drugod v severno Italijo, kjer utrujejo ob reki Po obrambno črto v nižavah pod visokim alpskim pogorjem. Ravno to so Nemci hoteli, več časa, da se ustanove v dobrih pozicijah, da se bodo lažje dalj časa pozneje upirali. Tega enotedenškega čakanja ni bilo prav nič potreba. Še več, prav v tej politični zmedi, bi morali invadirati italijansko celino, ker jo ni skoro nihče branil. Stalno bombardiranje italijanskih mest bi se moralno nadaljevati, dokler bi se še vedno od fašizma omamljeni Italijani ne zavedli kaj jim je za storiti, namreč pokleknoti in prositi za milostni mir. S čakanjem na odločitev Italijanov je storjena po našem pogreška.

Kaj pa so Italijani? Nekateri zapadni narodi govorijo o njih vrlo spoštljivo. Zraven se ozirajo na njihovo zgodovino in kažejo na njihovo nad dva tisoč let staro civilizacijo in kulturo. Sedanji Italijani, ki so mesanica raznih skupin so res nekaki nasledniki Rimljjanov, ki se pa v drugih in drugače od njih močno in daleč razlikujejo. Pa tudi stari Rimljani niso bili takaj izredna posebnost. Rim je bil

pač takrat središče politične, gospodarske in druge moči. Kako so do teh moči prišli pa zgodovina nič kaj laskavo ne govori. Prišli so z nasiljem, precej podobnim, kakoršnega sta se posluževala Hitler in Mussolini. Z mečem in silo so podjarmovali druge svobodne manjše narode, jih tlačili in izzemanli, da so se v Rimu velikasi lahko mastili. Ali naj spoštujejo tiste njihove sisteme? Potem bi ne smeli obsojati Mussolinija, ker ta je le kopiral nekdajne rimske trinoge. Kako so Rimljani preganjali krščanstvo, je najbolj tragičen del zgodovine krščanstva. Vzemite v roke samo knjigo o življenju svetnikov in videli boste kaj so z marsikaterim svetnikom delali. Mučili in morili so premože s tako sadistično naslado, da bi kaj takega noben prebivalec Luciferjovega pekla ne zmogel. In v Italijanh ta satanski sadizem kaj rad oživi. Samo dajte jim kako politično moč v roke, pa zadrži v nji ta sadizem z vso močjo. Ko je začel fašizem leta 1922 je začel v Italijanh ta sadizem divjati kakor bi bili obsedeni. Naše slovenske ljudi so preganjali, morili, streljali, trpinčili, kakor bi niti sam satan ne mogel. In take nekulturne divjake naj se prišteva med vitežke narode? O, ironija!

Vobče Italijani niso bili še nikdar pošteni in taki, ki bili kaj na dano besedo, ali ki bi spoštovali pogodbe in pravice svojih bližnjih. Če so držali pogodbe v preteklosti so storili samo zato, ker so se bali močnejših sosedov. Manjše sosedje so pa napadali in ropali, kadarkoli so mogli. Tak vitežki narod, je narod italijanski.

Zato Italijanom kaj verovati, ali se zanesti na kaj njihovo besedo ali obljubo, je največja pogreška.

NAROČNIK POREČA O VE-LIKEM NEURJU V PENNA.

Bridgeville, Pa.

Ker ravno pošiljam naročnino za list, ki ga zelo rad prebiram in komaj čakam vsake številke, naj poročam nekoliko novic iz te okolice.

V tukajšnji okolici smo imeli koncem zadnjega meseca veliko neurje. Bila je huda vrčina in sopara se je nabirala po tukajšnjih zasekah in dolinah. V noči 27. julija je strašno rogovalilo. Utrgal se oblak. Pravijo, da nad nekaterimi tukajšnjimi hribi se usedejo oblaki tako nizko, da jih sape med hribi ne morejo razggnati, dokler se ne dvignejo višje nad hribi. In kjer se to zgodi, lije, kakor iz škafa, ali kakor pravijo, da se oblak utrga. Tak način je povzročil v okolici Presto in drugih krajih strašno škodo. Izprala je zemljo iz mnogih vrtov po strminah in so vsi pridelki uničeni. Tako je vedno, če ni ena reč je pa druga.

Vroče je in se mi dosti ne ljubi pisati. Veseli me, kljub mojim starim letom, da se je začel fašizem v Italiji lomiti. Upam, da bom dočakal, da bo tudi zlobni Hitler padel, ki je svetu povzročil toliko gorja. Kaj je vse povzročil v starem kraju, kaj po Češkem, pri nas, Grškem in drugih krajih. In celo tu, koliko naših mladih fantov je moraliti na boj proti temu hubodnežu. Vaš list je prav pisal, ko je pred vojno svaril in povdral, da bi moralni zavezniški stopiti na prste Hitlerju in Mussoliniju. Pa se je čakalo in čakalo in pekel je svet dočakal. Kedaj bo te morije konec? Svet ima zdaj res strašno šolo in upajmo, da se bo nekaj naučil, da se takim prevratnežem ne bo več dovoljevalo šariti, kakor se je preje.

Pozdrav Vam in vsem naročnikom lista.

Naročnik.

O SLOVENSKIH LISTIH IN DRUGEM MED NAMI

Cleveland, Ohio.

Cenjeno uredništvo: — Je že nekaj mesecev, kar se nišem oglasil. Pa je tako, da se v tej vročini in v teh takozvanih pasijih dneh človeku ne ljubi pisati. Rajši sedimo po naših vrtcih, kjer senci v beremu, kaj drugi pišejo in kaj imajo dobrega za povedati. Med pisnjem tega dopisa ravno poslu-

de nas Slovencev se pa na zadnje ne menijo dosti ne Hrvati ne Srbi. Vidite tako je in na podlagi tega je tudi naše edinstvo tako kakoršno je. Če bi nas danes kdo vprašal kaj hočemo, bi najbrže nobeden izmed nas ne vedel povedati pravilnega odgovora. Vse bi radi in nič. Važne se pa delamo, kakor da nas mora ves svet poslušati.

Mr. Keržetu bi svedoval, da naj v prihodnje piše bolj določeno. Naj sestavi vsaj za nas Slovence program in ga objavi. Pové naj, kam naj vodstvo SANSA gre in po kateri mizi naj začne razbijati, da bo kaj zaledgo in da bo slovenske zahvale kaj upoštevali. Na ta način bomo kam prišli. Vse druge je prazna slama.

V par dopisih sem tudi že videl, da nekateri pogrešajo dnevnik. Well, tudi jaz sem ga nekaj časa. Danes sem pa Amerikanskega Slovencev bolj vesel kakor preje. Urejevan je boljše, kakor je bil in ima kaj pestro vsebino, kakoršno nima noben drug list. Jaz zdaj vsako številko s posebnim zanimanjem preberem. Ima stvarne in resne članke, lepe zanimive dopsne in druga tvarina je tako zanimiva, da je veselje čitati. List ni napolnjen z enakimi članki, kakor so drugi listi, ki jih menda dobijo iz raznih propagandnih uradov. Ampak ima lastno gradivo, ki ga ni najti drugje in to dela list zanimiv. Za dnevnimi novicami vsak dan jaz v slovenskih listih ne gledam. Zvem jih vsako jutro z radio še predno grem na delo in iz jutranjega angleškega lista, ki ga imajo moje hčere. Iste novice najdem potem zvezčer v tukajšnjih dveh slovenskih listih. Zaradi novicev meni ni potreben dnevnik. Pač pa za razglabljajanje raznih naših slovenskih zadev in pa radi slovenskega drugovrstnega berila pa so potreben slovenski listi. To seveda le kar se mene tiče. Za druge jaz ne vem in ne morem govoriti.

Vprašanje slovenskih listov pa je pričakovati, da bo vedno težje. Vsaka številka slovenskih listov prinese številne mrtvaške vesti. Če bodo naši ljudje tako umirali in drugega pričakovati ni, ker se staramo, bo naše narodno drevo kmalu brez listja. V prihodnjih desetih letih bo jako velika razlika. Naša mladina pa se tu in tam za slovenske liste nekliko zanimala. Dovolj pa ne. Tega ne morem zapisati niti o nas Clevelandcih. Kaj naj se pričakuje v tukajšnjih dveh slovenskih listih. Zaradi novicev meni ni potreben dnevnik. Leta 1878 je umrl in ga je nasledil sin kralj Umberta, ki je vladal do leta 1900. Takrat pa je nastopal vladilo sedanjih "orjak" kralj Viktor Emanuel III.

Kralj italijanski Viktor Emanuel je po telesu mali človeček. Ni ravno nečuden. Vsaka številka slovenskih listov je postal kralj Sicilije leta 1713 in leta 1720 pa kralj Sardinije. Leta 1831 je moški rod v hiši Savojski izumrl. — Vladar je postal princ Carlo Alberto, sin rodbine Savojske-Carignanske. Ta se je odpoval prestolu 1849 v dobro svojemu sinu poznejsemu kralju Vittorio Emanuele II., katerega so dne 1861 proglašili za kralja zedinjene Italije.

Leta 1878 je umrl in ga je nasledil sin kralj Umberta, ki je vladal do leta 1900. Takrat pa je nastopal vladilo sedanjih "orjak" kralj Viktor Emanuel III.

Kljub temu pa je možiček ja-

KRALJ VIKTOR
EMANUEL

O italijanskem kralju, ali kakor ga nekateri v šali nazičajo za "kraljčka," ker je majhne postave se te dni mnogo čuje in sliši. Premnogi se iz njega te dni norčujejo, nekateri se ga tudi s psovkami privočijo, kakor so že slučaji.

Naš predsednik je zadnjih obsojil dajanje imen italijanskemu kralju. Previdni časnikarji so pozneje izjavljali, da ima predsednik čisto prav, dokler je vlada bila v pogojanjih s kraljem in italijansko vlado res ni primeren čas, da se daje kralju kaka imena, da si seveda po mnenju nas navadnih ljudi to ni tako velika škoda, pa tudi ne tak posaben greh. Gre le za bolj pravilno nastopanje.

Kralj Viktor Emanuel je potomec hiše Savojske iz katere izvira kraljeva rodbina Italije. Sledi rodbine se sledi v nemško rodbino grofa Bertholda, ki je postavil svoj dom na slemensih zapadnih Alp, med goro Blanc in ženevskim jezerom v 11. stoletju. Leta 1418 si je grof savojski nadalj naslov vojvode in dve leti pozneje je dosegel načelstvo nad Piedmontom. Savojski vojvoda je postal kralj Sicilije leta 1713 in leta 1720 pa kralj Sardinije. Leta 1831 je moški rod v hiši Savojski izumrl. — Vladar je postal princ Carlo Alberto, sin rodbine Savojske-Carignanske. Ta se je odpoval prestolu 1849 v dobro svojemu sinu poznejsemu kralju Vittorio Emanuele II., katerega so dne 1861 proglašili za kralja zedinjene Italije. Leta 1878 je umrl in ga je nasledil sin kralj Umberta, ki je vladal do leta 1900. Takrat pa je nastopal vladilo sedanjih "orjak" kralj Viktor Emanuel III.

Kralj italijanski Viktor Emanuel je po telesu mali človeček, ki se delati na progi tri milje od tu. Vsí so bili na mestu ubiti. Med prizadetimi je bil tudi naš rojak Leopold Hočvar. Drugih podrobnosti poročila ne omenjam.

Novice iz Milwaukee in okolice

Milwaukee, Wis. — Rojak Anthony Primožič, ki je v službi prometne policije se je pri zasedovanju nekega avtomobila ponesrečil, ko mu je izpodleto motorno kolo in dobil močne notranje poškodbe. Zdravi se v bolnišnici. — Rojak Steve Novak, trgovec v West Allisu se je ponesrečil. Načgal je plin, da bi segrel vodo v svojem podletnem bivališču pri Trout jazu. Sapa je plin ugasnila, a cev ostala odprtta. Ko se je vrnil je videl, da je plin ugasnjen. Po neprevidnosti je posvetil z vžigalico, ki je plin vžgala in nastala je eksplozija. Močno obogzanega so pripeljali v Tomahawk v bolnišnico, kjer se zdaj zdravi.

Umrli so v Milwaukee: V torek dne 27. julija je umrl rojak Anton Pucelj, star 58 let, doma iz Trebelnega na Dolenjskem. Bil je vodvec. Pokopan je bil iz cerkve sv. Janeza Ev. — V soboto 31. julija pa je umrl rojak John Puhek, doma nekje iz Dolenjskega. Na ulici mu je prišlo slablo. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalu nato izdihnil. Pokojnik se je preselil pred leti semkaj iz Calumeta, Mich.

— V pondeljek pa je umrl rojak Jožef Matzelje. Poleg žene zapušča še štiri sinove in tri hčere. — Vsem umrlim R.I.P.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Našev in imenit glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.

2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
 Tajnik: Anthony Jersin, 4676 Washington St., Denver, (16) Colo.

Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, (16) Colo.

Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bidg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1834 Forest St., Denver, (16) Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, (16) Colo.

3. nadzornik: Anton Ruper, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
 2. porotnika: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.

3. porotnika: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.

4. porotnika: Joseph Godec, 10215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.

5. porotnika: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

UDADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse debrane nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prosim za sprejem v odrošni oddelki, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zvezze, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društiev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društiev pošljte glavnemu tajniku na zahtevo vse pojasnila in potrebne liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

MINUTES

OF THE SEMI-ANNUAL MEETING OF THE SUPREME BOARD OF THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

The auditing and examination of books of The Western Slavonic Association was called to order on July 30, 1943 at 9:00 A. M. at the home office of the Association.

Those present were: Leo Jurjovec, president, Anthony Jersin, secretary, Michael P. Horvat, treasurer, Thomas J. Morrissey, chairman board of trustees, and Mike Popovich, 2nd trustee. The auditing of the books and the examination of bonds and other valuable documents and papers, at the office and The First National Bank of Denver, respectively, were completed at 2:00 P. M. at which time the supreme president, Leo Jurjovec, called to order the semi-annual meeting of the supreme board.

Upon a motion duly made and seconded the reading of the minutes of the previous meeting was dispensed.

The supreme president then submitted the following report:

Worthy Brother Supreme Officers:

As you may have noticed, my fraternal activities during the past few months have not been as full and complete as in the previous months of my tenure in office. The reason for this is that too great a number of our juveniles are being lost through suspension. The members of the Supreme Board are not in a position to check this, of course, so the secretaries, officers and supervisors of each of the individual juvenile lodges will have to exert every effort to remedy this condition. In case where a juvenile is in arrear for several months, these officers or supervisors should contact the parents of the juveniles and explain the fact that the juveniles are delinquent in their dues and that suspension must follow unless payment is made. In most cases the parents are most likely ignorant of the fact that the dues are past due and would gladly keep the children in good standing if only informed of that fact. True, this may entail some extra work and effort on the part of these men and women, but each and every juvenile is a vital and necessary part of the future of our Association and these extra sacrifices are well worth the effort.

Nevertheless, I have been following very carefully the reports on our 35th Anniversary Campaign as well as those of the special campaign honoring the birthday of our beloved mother, the Western Slavonic

exist and with so many of our men in the armed services, we cannot possibly expect and hope to keep on increasing our state of solvency. High interest bearing investments are unobtainable, and the choice investments we had once thrived on are a thing of the past. The soundest investments we can make are 1st lien real estate mortgages, F. H. A. mortgages and War Savings Bonds and I strongly urge that we avail ourselves of every opportunity to make investments of this type. Brother Anthony Jersin, our Supreme Secretary, and the members of the Supreme Board of Trustees have managed the financial affairs of our Association admirably and I know they will continue to do so in the future.

It was with the deepest sorrow that we learned of the death of Bro. David August Topolovec, who was the first U. S. serviceman to lose his life in the line of duty. On behalf of the Western Slavonic Association, I wish to extend my most profound sympathy to the bereaved parents and relatives of the deceased. No greater love can any man have than to be willing to sacrifice his life for his country, and this, Bro. Topolovec so gallantly and bravely did. Let us pray that this war will be over soon so that all our boys may be able to come back to us again.

And now in conclusion of this brief report I wish to appeal to each and every member of the Association to give me his wholehearted support and cooperation throughout the balance of this campaign. I am deeply thankful to those members who have aided me thus far, and am rather proud of the showing we made. If all the members will join us in getting our shoulders to the wheel, I know that at the conclusion of this campaign we will present our Western Slavonic Association with a birthday present of more than our quota of One Thousand new members.

Thank you.

Leo Jurjovec, Sup. President.

Upon a motion duly made and seconded the report of the supreme president was adopted as read.

REPORT
of the First Supreme Vice President, Juvenile Supervisor and Fraternal Voice Editor submitted to Semi-annual Supreme Board Meeting, held July 30, 1943 — Denver, Colorado.

Gentlemen:

I deeply regret that for the first time in thirteen years, I am unable to be present at a Supreme Board Meeting to offer my report in person. Also, I am sorry that a more complete report was not made up covering the duties and activities in my various responsibilities. Many pressing matters prevented me from compiling a report of personal efforts in performance of my duties and to give a review of the past work and progress of the Juvenile Dept., and now, it was urgent for me to leave the city.

I was made very happy by the remarkable enrollment of new juveniles during the special WSA Birthday Drive when we admitted 125 children into our Juvenile Department. The report of the Supreme Secretary will show a complete record of the numerical and financial growth of the Juvenile Department. This report will indicate that we are on the way to establish a new record. I sincerely hope that before the 35th Anniversary Campaign comes to a close, we shall be able to boast of a record surpassing that of any year in our history.

I am still looking forward confidently to the time when a more spirited and enthusiastic

interest in genuine fraternalism will bloom out in every WSA locality, not only in the few same spots from year to year. Our aim should be to bring our present lodges up to standard and then spread out in all directions to bring our family protection to hundreds of more homes.

To bring this about, may I suggest that we must do something in which we have been seriously lacking, and that is, to give more publicity to our aims and purposes with written and spoken word by more Supreme Officers, lodge officers, and from individual members — then back it up with individual effort and unity of action by all toward a bigger and better Association which will then positively flourish for the good of mankind for many generations to come.

We owe this to our children who will benefit by our work when they are heads of their families. Too much can never be done for the future. Adult members who will some day be the caretakers of the WSA and leaders in our fraternal cause.

I trust that this meeting will produce some worthwhile and constructive discussions for the benefit of my boys and girls of the WSA so that our Juvenile Department will prosper and grow in every respect.

Please accept my best wishes for a successful meeting, and again I express my regrets for being unable to share in your fellowship as you work and plan for the good and welfare of our beloved Association. May your loyal efforts be rewarded by more cooperation and support from the rank and file.

Good Luck,
George J. Miroslavich.

Upon a motion duly made and seconded the report of the first Vice-President, Juvenile Supervisor and Fraternal Voice Editor was unanimously adopted as read.

REPORT OF THE SUPREME SECRETARY

Worthy Supreme President and the members of the Board:

In accordance with our by-laws, I have prepared a condensed semi-annual report for the first half of fiscal year ending June 30, 1943, of the condition and affairs of The Western Slavonic Association, as follows:

Financial Report of the Adult Dept.:

We gained in mortuary fund \$ 13,347.67
Sick and accident fund 618.00
Indemnity and oper. fund 129.70
Beneficent fund 109.27
Convention fund 848.55
Expense fund 211.72

Total gains in all six funds 15,264.91
Balance Dec. 1, 1942 376,367.19

Balance June 30, 1943 \$391,632.10

Financial Report of the Juv. Dept.:

Gained in mortuary fund 1,375.60
Loss in expense fund 185.38

Net gain 1,190.22
Balance Dec. 31, 1942 27,888.59

Balance June 30, 1943 \$29,078.81

Membership of the Adult Department:

There were 94 new members enrolled and 42 reinstated; 78 suspended, 1 withdrew and 15 died. Net gain for 42 members. On June 30, 1943, we had 2845 adult members in good standing.

Membership of the Juv. Dept.:

There were 303 new members enrolled and 23 reinstated, 52 transferred to adult department, 160 suspended, 1 withdrew and 3 died. Net gain in juvenile membership for 110 members. On June 30, 1943, we had 2739 juvenile members in good standing, or 5584 in both departments.

Planinik lodge No. 20 has merged with Planinski Bratje No. 5, both lodges were, and the latter is still, located at Leadville, Colo.

Napredni Slovenci lodge No. 25, of West Frankfort, Ill., has merged with Three Star lodge No. 38, of Chicago, Ill.

You will note from the reports that our membership campaign in 1942 first half of year was somewhat better than the same period this year in the adult department. However, the juvenile membership shows much substantial increase this year than it did for the same period last year. Thanks for this fine progress to such members as Mrs. Kogovsek of Pueblo, Mrs. Danailoff of Frederick, Mr. Costello of Diamondville, Wyo., Mr. Jurjevic of Central City, Pa., our worthy supreme President and first vice-president and all those who have in any way assisted in the juvenile membership campaign. To those who have heretofore so nobly performed their duties in getting new members, I appeal that they continue with their fine work and to those who have not done their share in this gigantic 35th anniversary campaign, I earnestly appeal to get started immediately and catch up for the time lost so far. Let us all strive that our 35th anniversary campaign will achieve the goal of 1000 new members. We only need 603 more to reach that quota. If we would only realize that it is our duty as good members, as well as good and loyal friends to our neighbors and members, we would ask them to insure their children in a fine solvent and democratic Association and we would not have any difficulty of even surpassing that quota. Our rates are the most reasonable, our benefits are the most liberal and above all our Association is the most solvent. Our solventy, as reported to the State of Illinois, is 134.15% and our ratio per cent of actual to expected mortality on gross amount at risk during 1942

I do not think that we will need any war clause on our policies because we have almost \$100,000.00 in surplus and most of our members in the armed forces are insured for only \$500.00. We now have nearly 400 members in the armed forces. Therefore, there is no immediate necessity to attach any war clauses to the policies of the boys in service. The way it looks now the war will be over before we expected.

I cooperated with Mr. Hyman D. Landy, Secretary of the Colo.-Wyo. State Fraternal Congress, in having the last legislature of the State of Colorado enacting a new fraternal code, allowing the enrollment of this state to be enrolled into membership from birth instead of waiting until they have reached one year and also to accept the applicants to age 45 without a medical examination for \$1500.00 insurance. Said new code also provides that any member may designate his or her estate as the beneficiary. The above new fraternal code is of a great importance to all fraternal organizations doing business in this State. Therefore I recommended to CFU, SNPJ, KSKJ, AFU and our own Association to pay Mr. Landy \$50.00 each for his work in having said code amended, and they all agreed and paid said fees for said services.

A new fraternal code has also been enacted by the State legislature of Ohio in that they, too, may enroll new applicants into the fraternal organizations without medical examinations.

Both of the above enactments ought to assist a great deal in enrolling children into our Association in the States of Colorado and Ohio.

I regret that due to some unexpected conditions which (Continued on page 4).

Resnična ali napačna vprašanja za lastnike Električnih Pražnikov

IZJAVA—Meso se mora imeti v ledenični dokler se ne dražiti.

RESNICNO NAPACNO

Zgorajnja izjava je napačna. Meso se mora vzeti iz ledeneči 2 ali 3 ure pred prajošnjem.

IZJAVA—Popolna jed—meso, krompir, vegetacije in dežerz—se lahko kuhajo hkrat v električnem pražniku.

RESNICNO NAPACNO

Zgorajnja izjava je pravilna. Vzrok je, da "Casserole" kuhe vsakega tipa se lahko napravi v kolicih v pražniku. Poskusite to prihodnje raznega mesa.

IZJAVA—Električni pražnik je priprave za kuho košila za partie službočnikov mož.

RESNICNO NAPACNO

Zgorajnja izjava je pravilna. Vzrok je, da "Casserole" kuhe vsakega tipa se lahko napravi v kolicih v pražniku. Poskusite to prihodnje.

Električno se rabi za vojne potrebe—ne tratite jo!

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

VICTORY HOME CENTERS

KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

Rusko — A. K. Tolstoj :: Poslovenil — Al. Benkovič

"Pojdi sem, knez!" je rekel Ivan. "Moji mladci so se prenagliili nad teboj. Ne jezi se! Imajo že tako navado; ne pogledajo v koledar, pa kar pritravljajo. Ne pomislijo, da je človeka ubiti lahko, da pa glave ne pritrdiš nazaj, če je odletela. Zahvali se Borisu. Če bi ne bilo njega, bi te bili spravili na drugi svet. In jaz ne bi imel koga vprašati zaradi Homjaka. Povej nam, zakaj si ga napadel?"

"Zato, gosudar, ker je on sam napadel nedolžne ljudi sredi vasi. Takrat nisem vedel, da je tvoj služabnik, in do takrat nisem še nicesar slišal o opričnini. Vračal sem se z Litve proti Moskvi, ko je Homjak s tovariši napadel vas in pričel klati ljudi."

"A da si vedel, da so to moji služabniki, ali bi jih bil tudi tedaj napadel?"

Car je pozorno gledal Serebrjanega. Knez se je za trenutek zamislil.

"Tudi takrat bi jih napadel, gosudar," je rekel prostodušno; "zakaj ne verjel bi, da more na tvoj ukaz."

Ivan je uprl mrki pogled v kneza in dolgo ni odgovoril. Slědnjič je prekinil molk.

"Dober je tvoj odgovor, Nikita!" je rekel in pritrjevaje pokimal z glavo. "Nisem ustanovil opričnine v Rusiji zato, da bi moji služabniki pobijali nedolžne ljudi. Nastavil sem jih kot dobre pse, da bi braniли moje ove pred volkovo, da bi mogel reči pri poslednji sodbi božji po besedah prerokov: 'Tu sem jaz in moji otroci, ki si mi jih dal, Gospod.' Dober je tvoj odgovor. Vsemu svetu povem: ti in Boris — samo vidva ste me spoznala. Drugi ne mislijo tako; pravijo mi krvoljčnik, a ne vedo, da v solzah prelivat! Vsi vidijo kri: rdeča je, vsakega bode v oči; srčnega joku mojega pa ne vidi nihče; sole mi pada brezbarvne v dušo, toda kakor goreč smola jo razjedajo in izigajo vse moje življenje." In car je pri teh besedah dvignil oči z izrazom globoke toge. "Kakor je nekdaj Rahela," — je nadaljeval in oči so se mu obrnile pod čelo, — "kakor je nekdaj Rahela objokovala svoje otroke, tako tudi jaz, veliki grešnik, oplakujem svoje razbojnike in zločince. Dober je tvoj odgovor, Nikita. Odpuščam ti krivo. Razvezite ga! Odidi, Tereška, ne potrebujem te ... Ne, stoj, počakaj še za trenutek!"

Ivan se je obrnil k Homjaku.

"Odgovori!" je rekel z groznim glasom — "kaj ste počeli po svoji divjaški navadi v Medvedevki?"

Homjak je po strani pogledal Tereško, potem Serebrjanega ter si popraskal tilnik.

"Spoprijeli smo se malo z mužiki," je odgovoril napol lokavo, napol držno; "ne bom tajil greha. Krivi smo zato, gosudar, ker smo se spoprijeli s tvojimi izobčenci. Saj je to vas bojarja Morozova."

Strašni pogled Ivanov se je ublažil in nasmehnil se je.

"No, imaš dosti knezovih bišev?" je rekel. "Mislim, da bo dosti zate. Dobro, tudi tebi odpuščam. Naj bo. Pojd, Tereška, da-nes je že tak dan, da boš brez dela."

Ob milostnem postopanju Ivana s Serebrjanim je zadovoljen šepet zašumel med zemskimi bojarji. Tanko carjevo uho je čulo ta šepet in njegov nezaupni značaj si ga je razlagal na svoj način. Ko sta Homjak in Tereška odšla iz dvorane, je uprl Ivan svoj prodirljivi pogled v zemske bojarje.

"Vi," jim je rekel strogo, "nikar ne mislite spričo moje sodbe, da sem vam začel biti prizanesljiv!" In ta hip se je v njegovi nemirni duši porodila misel, da bo najbrž tudi Serebrjani njegovo milosrčnost prispijal na rovaš njegove slabosti. V tem trenutku mu je postal žal, da mu je odpustil, in hotel je popraviti svojo napako.

"Čuj!" je rekel, gledajoč kneza, "danes sem te pomilostil zaradi tvoje odkrite besede in svojega odpuščanja ne vzarem nazaj. Toda vedi, če najdem na tebi novo

krivdo, te kaznjujem tudi za staro. Zato pa, da ne pojdeš tedaj v svesti si svoje krivde na Litvo ali h kanu, kakor delajo to drugi, mi prisezi, da bodes pov sod, kjer se boš nahajal, čakal kazni, ki ti jo naložim."

"Gosudar!" je rekel Serebrjani, "moje življenje je v tvojih rokah. Da bi se ti skrival, ni v moji navadi; če kaj zakrivim, počakam tvoje sodbe in se ne umaknem tvoji volji!"

"Poljubi križ!" je važno rekel Ivan in dvignil na prsih viseči mu vzorkovan križ, ga podal Serebrjanemu in se po strani ozrl na zemske bojarje.

Med splošno tišino je bilo slišati žvenkljanje zlate verižice, ko je Ivan spustil iz roke podobo Odrešenikovo. Serebrjani se je pokrižal in se dotaknil križa s ustnicami.

"Sedaj pojdi!" je rekel Ivan, "in moli k presveti Trojici in k vsem svetim pomočnikom, da te obvarujejo nove, čeprav lahke krivide!"

"Vi pa," je pristavil, ozrši se na zemske bojarje, "ki ste slišali najin dogovor, ne čakajte za Nikito novega odpuščenja in si ne domislite, prositi me zanj odpuščenja, ako bo drugič zasluzil mojo jezo!"

Ko je pridal na ta način možnosti bodoče samovoljnosti nad Serebrjanim podobo hravnega prava, je Ivan napravil zadovoljen obraz.

"Sedaj idite vsi," je rekel, "vsak svojo pot. Zemski poznajo moje ukaze že od prej, opričniki, moji izbrani služabniki in vojaki moji, pa naj se spominjajo svoje prisegi in naj jih ne vnemirja to, da sem danes odpustil Nikiti; kajti v mojem srcu ni pristranosti niti do bližnjih niti do daljnih!"

Začeli so se razhajati. Vsak je šel domov, nesoč s sabo strah, ta skrb, ta zloba, ta razne upe, drugi ne drugega kot pijačnost v glavi. Sloboko je objel mrak; mesec se je jel pokazoval izza gozda. Strašna je bila videti mračna palača s svojimi očmi, kupolami in grebeni. Od daleč je bila podobna pošasti, ki se je zvila v svitek in preži, da bi planila. Eno nezakrito okno se je svetilo kot oko pošasti. To je bila carska spalnica. Car je vneto molil.

Molil je za pokoj v sveti Rusiji, molil za to, da bi mu Bog dal premagati izdajstvo in nepokornost, da bi ga blagoslovil, za dokončanje velikega dela: za izenačenje močnih s slabimi, da bi ne bilo v Rusiji nikogar višjega od drugega, da bi si bili vse enaki, on pa da bi sam stal nad vsemi kakor hrast na ravnem polju!

Car je molil in se klanjal do tal. Zvezde gledajo nanj skozi okno križato, gledajo nanj zvezde svete, skoro žalostne — žalostne, kakor bi si mislile: ah, ti, ah, ti car Ivan Vasiljevič! Začel si delo v nepravem času — začel si ga, a nas nisi vprašal; nikoli ne zraseta dva klasa enako visoko, nikoli; nikoli ne zravnava visokih gora s predgorjem, nikoli ne bo sveta brez bojarstva.

10. Oče in sin.

Bila je že noč, ko je odšel Maljuta po mučenju Količevih, sorodnikov in tovarjev odstavljenega metropolita, končno iz zaporov. Gosti oblaki so kot črne gore vseli nad Slobodo in grozili z nevihto. V domu Maljute so že vsi spali. Samo Maksim ni spal. Sel je očetu naproti.

"Batjuška," je rekel Maksim, "čakal sem te; govoriti moram s tabo."

"O čem?" je vprašal Maljuta in je nehotje pogledal v stran. Grigorij Lukjanovič se nikdar ni tresel pred sovražnikom, a vprito Maksima je bil v zádregi.

"Jutri odidem!" je nadaljeval Maksim; "z Bogom, batjuška!"

"Kam?" je vprašal Maljuta in uprl svoj kalni pogled v Maksima.

(Dalej prih.)

VESTI O DOMOVINI

(Nadaljevanje s 1. strani)

ši sinovi obeh narodov. Ti odnošaji bodo najtrdnejša podlaga in jamstvo za mir v Evropi in na vsem svetu.

Propaganda proti osišču na Bolgarskem

London, Anglija. — Danes so prišla v Ankaro poročila iz Sofije, ki trde, da kroži v Sofiji na tisoče letakov, ki pozivljajo ljudi, naj izsilijo prelom z osiščem.

"Dokler imamo še čas, sledimo vzhodu Italije!", pravijo ti letaki.

Izjava Anthony Eden-a

London, Anglija. — Zunanjši sekretar Eden je pohvalil "sijajne uspehe" devete zračne armade Zedinjenih držav, ki

je izvedla napad na petrolejske tovarne v Ploesti-ju. Dejal je, da so zdaj Nemci in njihovi sateliti na vrsti, da občutijo na svoji lastni koži strahoto udarcev, katere so prej delili zavezniškim mestom.

"Goering je imel že mnogo povoda, da se kesa in obžaluje, da se kesa in obžaluje, da se zacet pustoši Rotterdam, Varšavo, Beograd, Coventry, London in nešteta druga mesta. Zdaj pa je Nemčija na vrsti, da tri pod udarci onega orozja, katero je hotela prihraniti zase, je izjavil g. Eden. Eden je naglašal tudi, da so zavezniški složni in edini, ter je izrazil upanje, da bo njihova složnost tudi v mirnem času trajala, po-svečena nalogom, ki prekašajo vse kar je svet dozdaj poznal.

RUSI IN DRUGA FRONTA — NEMCI ISČEJO IZHOD

(Nadaljevanje z 1. strani)

Iz Nemčije prihajajo tajna poročila, da se med nemškimi generali nekaj giblje, da se zruši Hitlerja in njegov upliv. To je morda prva točka. Druga je v vojsko nadaljevati, da se doseže pogojen mir. V ta na-

men je bodo umaknili za utrjenete in vodili le obrambo. To pravijo v Berlinu, da lahko vodijo vojno še deset let. Ali res? To je gola propaganda, ki je sestavljena na vseh mesta.

Menim, da je bilo izpostavljeni za nobeno.

Nekaj iti med preroke, ki so na slabem glasu in na slabem glasu sem že zdaj. Vsaj zdi se mi pa, da bo le polovčno nared, ako bo nared v Londonu, in nadalje sem vsaj jaz prepričan, da bi stalno in trdno moglo biti nared za vedno in skoroda na vekomaj le v Moskvi, če je Moskva pripravljena narediti nekaj za vse Slovane in za vse svet, in ne boda naredila naredila za imperij Sovjetov, in morda naredila, kakor se neki bojijo le za komunizem in še za ateizem, česar se neki še vse bolj bojijo, jaz ne preveč, malo pa, ko ateizma v resnici ni, ker je Bog v nebesih, ali ga kdo prizna, ali ne prizna, in je ateizem negativno pojmovanje, iz nica pa ne more nicesar pozitivnega priti.

Moskva se lahko omeni, nihče pa naj ne sili ubežnih vlad.

MINUTES OF THE SEMI-ANNUAL MEETING OF THE SUPREME BOARD OF THE W. S. A.

(Continued from page 3)

have arisen in the Miroslavich immediate family, brother Miroslavich was unable to attend this meeting because he left for Kansas City, Mo., last Tuesday

accompanied by his wife,

daughter and four grandchildren.

He called before he left

that he hated to miss this meeting

and that he will be with —

in spirit. This is the first meeting

that brother Miroslavich

missed since January, 1930. He

is well pleased with the progress

made in the juvenile department,

especially in the month of June and wishes this board the best of luck in all deliberations which will come

before this board for the benefit

of the Association and its members.

George's daughter's family moved to K. C. and he wanted to go with the daughter and his grandchildren.

Brother Miroslavich will be glad to be with us at our next meeting.

In conclusion I wish to thank

each and every member of this

board for the splendid manner

in which you have been coop-

erating with this office and I

beg you to give me the same

consideration in the future,

with best wishes and my per-

sonal appeal to each and every

one of you to make it a point

that every one of us will enrol

at least 10 new members be-

fore December 31, 1943, thus,

showing example to the entire

rank and file of our mem-

bership, I remain

Fraternal yours,

Anthony Jersin, Secretary.

The report of the Supreme

Secretary was unanimously

adopted as read.

(To be continued next Tues.)

BE 100% WITH YOUR BUY WAR BONDS

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala

23 LET IZKUŠNJE

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9

satirji do 8:30 večer.

Residenčni tel.: La Grange 3966</p